

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Hans Solbrekken Ruud, Daglig leder

Saksnummer

26/89 - 3

Dato

14.04.2026

Utvikling i priser for næring i økonomiplanperioden 2026-2029

Innledning

Representantskapet vedtok i forbindelse med behandling av årsbudsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029 at styret skulle arbeide videre med økonomiplanen, og konsekvensen for prisutvikling for næring. Det er behandlet sak i styret og saken legges på nytt fram for representantskapet.

Saksopplysninger

I forbindelse med behandlingen i representantskapet høsten 2025 ble det ytret noe bekymring rundt hvordan den planlagte prisutviklingen fra VKR, for næringsavfall ville påvirke næringslivet.

VKR har i selskapsavtalen at vi ikke har erverv til formål, med andre ord at vi ikke skal tjene penger og gå med overskudd over tid. Målet må likevel være at selskapet skal driftes så effektivt og rimelig som mulig, og ha tilnærmet full kostnadsdekning over tid. Slam og avfallsinnhenting fra husholdninger og private skal håndteres innenfor selvkostregelverket og må/kan dekkes av gebyrinntekter. Det er uansett ikke lovlig å la inntekter fra lovpålagte tjenester innenfor slam- og renovasjon, være med og dekke for eventuelle underskudd på næringsområdet.

Gjeldende praksis har vært at over tid må eventuelle underskudd på næringsrenovasjon/ næringsregnskap dekkes inn igjen. Det er dette som var bakgrunnen for den foreslåtte prisutviklingen på næringsavfall som er skissert i økonomiplanen for 2026-2029. Tallene er med bakgrunn i forventet omsetning på næring. Disse er justert for å dekke inn forventede økninger i kostnader og også dekke inn tidligere akkumulerte underskudd. Styret har i den anledning høsten 2025 behandlet sak om korrigerende av balanse mellom husholdningsfond og næringsfond.

Retura Val-Hall AS (RVH) som vi eier sammen med Hallingdal Renovasjon (HR), er de som i praksis setter prisnivået ut til de fleste næringskundene i både Hallingdal og Valdres. Et unntak fra dette er evt. rammeavtaler som RVH håndterer for Retura Norge. I slike avtaler setter ikke RVH prisen selv.

Administrasjonen har drøftet med HR, den noe forventede skjeve prisutviklingen mellom eierselskapene. Mye av bakgrunnen skyldes at HR har valgt *egenkapitalprinsipp* for regnskapsføring av resultat og verdier i vårt deleide selskap RVH. Dette har ført til at overskuddene de senere år hos RVH også bidrar positivt inn i totalregnskapet hos HR, men ikke hos VKR, som har benyttet *kostprinsipp* for regnskapsføring.

Administrasjonen har jobbet videre med å se på muligheten for at VKR kan endre regnskapsprinsipp til samme modell som HR benytter. Dette vil sikre at begge eierselskapene får et mer likt utgangspunkt for hvilke kostnader vi skal regne inn i våre prismodeller for varer og tjenester til næring.

RVH sitt regnskap for 2025 viser at tidligere opptjent egenkapital lå på ca. 18 millioner, der VKR sin andel utgjør ca. 9 mill. ved bruk av egenkapitalprinsippet. I tillegg til dette var årets overskudd på ca. 2,6 mill. Dette har ført til at VKR sin samlede andel av RVH sin opptjente egenkapital etter årsoppgjøret for 2025, utgjør ca. 10,3 mill. Dette sett sammen med inngående balanse for disposisjonsfond næring, korrigering av balansen og årsresultat avsatt til næring, gjør at vi samlet sett har sum disposisjonsfond næring på ca. 3 millioner i pluss ved bruk av egenkapitalprinsippet.

Revisor har bekreftet at VKR kunne velge å endre regnskapsprinsipp på denne måten.

Administrasjonen har derfor valgt å endre regnskapsprinsipp til ny modell, med virkning fra og med årsregnskapet for 2025.

Vurdering

Et felles prinsipp for verdsetting og regnskapsføring av aktiviteten i VKR og HR sitt felles selskap RVH, gir en mer helhetlig tenkning og stabile forutsetninger rundt prisutvikling for næring fremover. Denne endringen gir også en bedre sammenheng mellom historisk aktivitet på næringsiden, sett i sammenheng med korrigeringen av fondene på næring/husholdning vedtatt i styresak 25/322-2 i 2025.

Endret regnskapsprinsipp gir VKR mulighet til å se på prisutvikling for næring fremover i et helt annet lys enn tidligere. Det er for tidlig å si noe om forventet næringsaktivitet og konjunkturer i markedet fremover. Med forbehold om dette, bør forventet prisutvikling på næringsaktiviteten fra VKR til RVH i større grad følge naturlig kostnadsutvikling for bransjen videre i økonomiplanperioden, sammenlignet med det som lå inne i økonomiplanen år 2-4. Prisen ut til næringskundene fra RVH kan ikke VKR styre, men justert prisbilde fra VKR til RVH vil naturlig nok komme kundene til gode.

Selv om det er ulike faktorer som har påvirket resultatet for VKR i 2025, både på husholdning og næring, så har dette gitt grunnlag for å vurdere justering av priser for næringsavfall fra VKR til RVH også for inneværende år. Særlig sett i lys av at vi nå har et næringsfond som er positivt og at endring av regnskapsprinsipp var gjeldende allerede for regnskapsåret 2025. Administrasjonen har med bakgrunn i dette vært i dialog med Retura Val-Hall og justert ned prisene på en del av de viktigste varelinjene med virkning fra 1. mars 2026. Styret ble orientert om dette i sin behandling av saken.

Styrets forslag til vedtak

- Representantskapet tar saken til orientering.
- Administrasjonen bes om å innarbeide justert forventet prisutvikling næring i økonomiplan for 2027-2030 i forbindelse med budsjettarbeidet høsten 2026.